

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ЗДО

Колуканова С. А.

студентка

Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради

Рижова А. О.

студентка

Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради

Науковий керівник: Єфименко Л. М.

викладач кафедри теорії та методики дошкільної освіти

Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Соціально-економічні та політичні зміни, які відбуваються в Україні, змінюють ставлення щодо осіб, які потребують корекції фізичних або інтелектуальних порушень. Одним із найголовніших завдань нашої держави є створення таких умов, за яких усі учасники освітнього процесу матимуть однакову доступність до освіти.

Інтеграція «особливих» дітей в загальноосвітні установи – це закономірний етап розвитку системи спеціальної освіти, що пов'язаний з переосмисленням суспільством та державою свого ставлення до людей з обмеженими можливостями здоров'я, з визнанням не тільки рівності їх прав, а й усвідомленням суспільством свого обов'язку забезпечити таким людям з усіма можливості в різних сферах життя, включаючи освіту.

Інклюзивна освіта – це забезпечення рівного доступу до освіти для всіх дітей з урахуванням різноманітності їх особливих освітніх потреб та індивідуальних можливостей.

Відповідно, інклюзивна освіта в ЗДО – інноваційна система освіти, що дозволяє дітям з обмеженими можливостями розвиватися в умовах повноцінного суспільства і передбачає рівноправне сприйняття всіх дітей,

впровадження індивідуального підходу до навчання та виховання, враховуючи особливості кожної дитини.

Протягом останнього десятиліття проблемами розвитку інклюзивної освіти займалися як вітчизняні, так і зарубіжні дослідники (Л. Андрушко, В. Боднар, Т. Євтухова, І. Іванова, А. Колупаєва, В. Ляшенко, М. Малофєєв, О. Савченко, М. Сварник, В. Синьов, Н. Софій, О. Столяренко, А. Шевчук, М. Шеремет, І. Ярмощук та інші).

Наразі відбувається пошук нових засобів, методів та форм організації освіти дітей з особливими потребами. Однак практично не розроблено механізм здійснення інклюзивної освіти дітей дошкільного віку, які потребують корекції психофізичного розвитку. У зв'язку з цим виникає потреба в організації інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти, де б реалізовували та поширювали інклюзивну освіту.

Нажаль, все це пов'язано з невеликою кількістю методик, невідповідністю кадрів, відсутністю педагогічних працівників. Адже крім вихователя, який керує освітнім процесом, активну участь повинен приймати його асистент, який повинен володіти корекційно-компенсаторними техніками та надавати психологічні й корекційні послуги.

Освітній процес закладу дошкільної освіти передбачає як догляд і турботу про дітей, так і процеси виховання, навчання важливим життєвим навичкам, розвиток особистісних якостей, здібностей дітей, корекцію дефіцитів у їх розвитку.

Зазначимо, що основною метою і завданнями інклюзивної освіти в ЗДО є забезпечення умов для спільного виховання та освіти дітей з різними психофізичними особливостями розвитку та організація такого освітнього розвивального та безбар'єрного середовища, що дозволяють дітям з особливими потребами отримати сучасну дошкільну якісну освіту, забезпечити гармонійний всебічний розвиток особистості; виховання толерантного відношення з боку дітей, батьків, персоналу та соціального

оточення; створення можливості всім дітям брати участь в житті колективу закладу дошкільної освіти в повному обсязі.

Сучасний заклад дошкільної освіти відкритий для всіх дітей. Включення дітей з особливими потребами в освітній процес закладу дошкільної освіти змінює передусім установки педагогів на розуміння особливостей розвитку дітей та врахування їхніх особливих потреб та потенційних можливостей розвитку в навчально-виховній роботі. Особливості дітей із порушеннями психофізичного розвитку неможливо нівелювати, тому потрібно змінювати організацію освітнього процесу в групі задля вирішення завдань навчання, виховання і розвитку всіх дітей в групі.

Уважаємо, що більш успішній реалізації інклюзивної практики в закладі дошкільної освіти буде використання наступних психолого-педагогічних умов:

- підвищення фахової кваліфікації педагогів та фахівців, що реалізують інклюзивну освіту дошкільників;
- відповідне розвиваюче просторове середовище ЗДО;
- організація соціального партнерства закладу дошкільної освіти та сім'ї у процесі інклюзивної освіти дітей дошкільного віку.

Таким чином, ефективність перебування дітей з особливими потребами у ЗДО передбачає створення соціальних та психологічних умов супроводу дошкільників, які забезпечуються факторами: якістю ресурсів соціального середовища для пізнавального, фізичного, соціального та емоційного розвитку; готовність здорових дітей толерантно сприймати однолітків з особливостями розвитку, продуктивно взаємодіяти з ними; здатність педагогічного колективу забезпечити відповідний психологічний комфорт всім учасникам освітнього процесу, удосконалювати свої фахові навички, бути готовими до інновацій в інклюзивному середовищі.